

СТАНОВИЩЕ

на дисертационния труд на Сиолу Евдокия
за присъждане на образователната и научна степен „доктор“
по научно направление

1.2. Педагогика (Предучилищна педагогика)

на тема:

Училищно ръководство и включване в гръцките държавни училища

Научен ръководител: проф. д-р Божидар Ангелов
ФНОИ, СУ „Св. Климент Охридски“

През последните десетилетия Гърция извършва институционализация, за да се гарантират правата на учениците със специални образователни потребности по отношение на социалната им интеграция и приобщаващото образование. Това вече задължава директорите на детските градини и учителите да участват в приобщаващото образование. Целта на изследването на Сиолу Евдокия е да се проучат нагласите на директорите и учителите от гръцките детски градини към включването на ученици със специални образователни потребности в общообразователните класни стаи. В *първата глава* се анализира гръцката образователна система и ролята на директорите на детските градини в контекста на ситуацията в Гърция. Във *втората глава* се проучва контекстът, свързан с нагласите на директорите на детските градини и учителите към включването, както и факторите, които влияят на нагласите им към включването въз основа на предишни изследвания. В *трета глава* се представя необходимостта от провеждането на конкретното изследване. Обсъждат се перспективите за изследване,

изследователските въпроси и хипотези, както и представянето на пилотното изследване. Също така са описани инструментите за проучване, използвани за събиране на данни, както и методите, използвани за събиране на данни от популацията, включваща директори и учители в детски градини в Гърция. Целта на изследването е да се получат данни за нагласите на учителите и директорите в предучилищното образование по отношение на включването на ученици със специални образователни потребности в обществените детски градини и факторите, които ги засягат в Гърция. В *четвъртата глава* се интерпретират резултатите от анализа на данните, отнасящи се до описателните статистически данни на извадката, както на директорите, така и на учителите, допълнителен анализ на нагласите на директорите и учителите към включването и факторен анализ на скалите на проучването. В *пета глава* се интерпретират и обсъждат на резултатите от изследването, включително сравнения с други автори и изследвания. Обсъждането на резултатите се основава на предположенията на анкетата, които са поставени в отговор на предварителните проучвания, а изследването на нагласите на директорите и учителите към включването и професионалните са прогнозни фактори за техните нагласи към включването. Освен това в тази глава се представят ограниченията на изследването, изводите и препоръките за допълнителни изследвания и заключителни изводи.

Констатациите подкрепят извода, че социалната промяна може да се осъществи чрез ангажирането на директорите и учителите с ученици, които имат специални образователни потребности, както и чрез прилагане на приобщаващи практики в стандартните образователни среди. Тъй като положителната социална промяна гарантира правото на всички ученици да се обучават в редовни класове по местоживеенето си с приобщаване в редовните училищата със своите връстници. Както показва изследването, нагласите на директорите към включването не са нито положителни, нито

отрицателни, докато нагласите на учителите към включването са положителни. Освен това директорите и учителите с високо образователно ниво, обучение по специално образование и приобщаващи практики и предишен опит в приобщаващото образование имат значително по-положително отношение към включването на ученици с увреждания в общообразователното училище. Според Сиолу Евдоксия, има възможност за подобрене, както чрез обучение на работното място на директори и учители, насочено към изпълнението на включването, промяната на програмите за подготовка на директорите и учителите, така и чрез включване на специални курсове, насочени към теми от специалното образование и ангажираността на директорите и учителите с ученици, които имат специални образователни потребности. Тази положителна социална промяна ще гарантира правото на всички ученици да бъдат обучавани в редовни класове по местоживеенето си с приобщаване в редовните училищата със своите връстници.

Заключение

Представеният дисертационен труд на тема **„Училищно ръководство и включване в гръцките държавни училища“** отговаря на изискванията на нормативната уредба в Република България и конкретно на изискванията на Правилника на СУ „Св. Климент Охридски“. Давам положителна оценка на дисертационния труд и предлагам на членовете на научното жури да присъдят образователната и научната степен „доктор“ на **Евдоксия Сиолу**.

София

15.03.2019 г.

Рецензент:

/проф. д-р Божидар Ангелов/

